

יום טוב פרק רביעי ראש השנה

לב.

עין משפט נר מצוה

ל א מיי"ג פ"ג מהל' שופר
הל' ו פסג עשן מצ טור
ש"פ ח"מ סי' תקנ"ג ספי"ג
:ה
לא ב עור ח"מ סי' קנ"ג:
לב ב מיי"ג פ"ג מהל'
שופר הלכה ו פ"ד
מהלכות ספלה הלכה ו
טו"ש ח"מ סי' תקנ"ג ספי"ג
ספי"ד:
לב ד מיי"ג פ"ג מהלכות
שופר ח"מ טור ע"ס:
לד ה מיי"ג פ"ג מהלכות
טו"ש ע"ס ספי"ד ה:

מוסף רש"י

הבו לה' בני אלים
הסרי לנפי תח איל
הלקח (מגילה ו'). מימות
עזרא ואילך. פלי דנקט
מינות עזרא. משום דכמו
עמיתו, דכתיב עזרא
(תמורה ו) ויבס השני,
ויכלה השם משמתי
(יב"ח א), בראשית נמי
מאמר הוא. דמשפט
בשנים ואלך, חף הס
מאמר נבדלו (מגילה א):
לני התיב.

רבינו הגאון

[מתני'] סדר ברכות
אומר אבות וברכות כו.
ואקשינן עלה לר' יוחנן
בן נורי אם אינו תוקע
למלכות למה מוכרי
עשר מלכות לתחלה
הדיגיבד שלש. דמתן
פוחתין מעשרה מלכות
מעשרה זכרונות מעשרה
שופרות. ר' יוחנן בן
נורי אמר אם אמר שלש
שלש יצא, נימא הואיל
ואייתני שאין תוקעין בהן
כשם שתוקעין בזכרונות
ובשופרות, כך אישתני
מעשרה. ולא אפירקא.
ונדחו דברי ר' יוחנן מאחר
שלא מצא תשובה. הני
רבנן מניין שאומרים אבות
שנאמר הבו לה' בני
אלים, כלומר בני הגדולים
כדרכיהם ואת אילי הארץ
לקח. וברכות שנאמר הבו
לה' כבוד וגו'. קדושת
שנאמר הבו לה' כבוד שמו
השתחו לו. בהדרת קדש.
ומנין שאומרים קדושת
היום, והוא אהת בחרתו
מכל העמים, ומלכות
הזכויות ושופרות, דהניא
ר' אליעזר אומר שבתון
זכרון תרועה וגו', שבתון
זו קדושת היום כול'. אמר
לו ר' עקיבא דקומס מה
לא נאמר שבתון כבוד
שהרי בו פתח הכותב
תחילה, אלא שבתון שבת
קדושה בעשיית מלאכה,
וכיון אלו זכויות, תרועה
אילו שופרות, מקרא קדש
זו קדושת היום. ומנין
שאומרים מלכות עתה,
שנאמר והיו לכם זכרון
לפני אלהיכם, (א) שאין
תיל אני ה' אלהיכם
ולמה עזר כותב אני ה'
אלהיכם, זה בנה אב ה'
מקום שאמרו זכרונות
היו מלכות עתה. הנה
מזאנו מן התורה שצריך להזכיר זכרונות שופרות ומלכות קדושת היום. עזר באו לפרש היאך סידורן, תניא ר' אומר קדושת היום שהיא אהת בחרתו אומרה עם המלכות בברכה רביעית, מה מציינו כל מקום בשבתות ובימים טובים ברביעית, פירוש אבות גבורות קדושת השם ואחריו קדושת היום. וכיון שעמד רבי כו' עקיבא דמתניין הלכות כותיהו. ואפי' רשב"ג דפליג על רבי אמר כו' עקיבא דמתניין [שזו] נהוגין ביבנה שתוקעין למלכות. הוא דתניא בשני ירד ר' תנאי בנו של ר' יוסי הגלילי ועשה כו' עקיבא, אוקמה רב חסידא מאי לשני לשנה הבאה. והלכה כו' עקיבא דאמר אומר אבות גבורות וקדושת השם וכולל מלכות עם קדושת היום ותוקע, זכרונות ותוקע, שופרות ותוקע, ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים וישם שלום. וירושלמי ר' בא בשם ר' אבא ב"ר ירמיה בתפילה הוא אומר אלהי דוד ובונה ירושלים, ובנביא הוא אומר אלהי דוד ומצמיח קרן ישועה. יום של ראש השנה שחל להיות בשבת ר' אומר פתח בשבת (ו) וחותם בשבת ויום טוב כתיבתיים, ר' יהודה בן פוי בשם ר' יהושע בן לוי הלכה כרבי. [מתני'] אין פוחתין מעשרה מלכות מעשרה זכרונות מעשרה שופרות. הני עשר כנגד מי, כנגד עשרה הללו אל בקדשו כול'. רב יוסף אמר כנגד עשר ברכות. ר' יוחנן אמר כנגד עשרה מאמרות, והן ויאמר ויאמר דבראשית, ובראשית נמי מן המניין, כי מאמר הוא, שניא בדבר ה' שמים נעשו. וירושלמי הני עשר מלכות כנגד עשר קלוטין שאמר דוד בהללויה הללו אל בקדשו וגו', עד כל הגשמה התלל ה. עשרה זכרונות כנגד עשרה וירושלמי שאמר ישעיה ורצו הוכו. מה כתיב בתורה למרו היטב דרשו משפט אשרי חמוץ לכו נא ונכחה. ר' שפירא כנגד (ו) שופרות (ו) שופרות (ו) כתיבין (ו) ואל ישעיה. ר' יוחנן בן נורי אמר אם שבע שלש ושש יצא ואבניא לן שלשן מן התורה וישלש מן הכתובים וישלש מן הנביאים יצא דהוה לחו ט' ואיכא ביניהן הודא, או דילמא אחת מן התורה אחת מן הנביאים ואחת מן הכתובים, ואיכא ביניהן שבע בכל אחת מהן. ת"ש דהניא ר' יוחנן בן נורי אמר לא יפחות משבע, ואם אמר שלש מכולן יצא כנגד תורה נביאים וכתובים, ואמר לה כנגד כהנים וכתובים, ומצאנוהו מפורש בתלמוד ארץ ישראל הוינן סברין מימר שלש מכל אחת ואחת, אשכח הני אפילו שלש מכולן יצא. [מתני'] אין מוכירין של פורענות

וקצתיה בשמי. למומה עם שאר תקנותיו ולהי תנא תשע תקנות:

מתני' סדר ברכות אומר אבות גבורות כו' וקדושה היום וסוקע לו. דמלוה בשלש מקיעות של שלש שלש כדמילא לקמן בפירוקין

(דף ג'.) **גמ'** רחמנא אמר אידכר. דתניא צדדייתא לקמן: **לומא תשע דהואיל ואשפני.** מלכות

מוכרונות לננין תקיעה שאין תוקעין בהן אשפני נמי לפחות מהן: **ני אלים.** לישנא דמקייפ כמו ואת אילי

הארץ לקח (ויחזקאל ו'): **הבו לה' אלים.** לננין לפניו האתמים: **מפני מה לא נאמר שפנות שפני פתח בו**

הסניע. לפי שנתנו להם מלכות נמקסו מנחן קמני ירד: **כו' יוחנן בן נורי.** דמתניין: **לא כך היו נוהגין ביבנה.**

כימי אבא שהיה סנהדרין עם: **מתני'** אין פוחתין מעשרה מלכות מלכות כו': **גמ'** הני דכסינו כו' הללוהו

בנקע שופר. הני דהללו אל בנקעו: **כנגד עשרה דיברות.** דכתיב זהו נמי שופרות ולא שמעתיא אלא רחמייה

ביסוד רבינו יצחק בן יהודה: **עשרה מאמרות שהטעם נברא בהן.** כו': **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה

ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב דכתיב (הטעם לג) **דכדבר ה' שמים**

הואלף על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

דכתיב (הטעם לג) דכדבר ה' שמים **הואלף** על ג' דלא כתיב ביה **ויהאמר יהי שמים כמאן דכתיב דמי דבאמריה נמי איצירי ולא כתיב**

תורה אור השלם

1. ומזמר לזכרון יתנו ליה בני אלים הבו לה' כבוד וגו' (מגילה ו').
2. והבו לה' בני אלים וקדושת היום וסוקע לו (ויחזקאל ו').
3. דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי ובאחד לחודש יתקיי לכם שבתון זכרון תרועה מקראי קדש:
4. ובקרבכם את קרני ארבעה אל תבלה פאת שורך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לגני ולגן תבוע אהם אני ה' אלהיכם. ויקרא כג כב
5. והיום שמותכם ובמזמרים ובראשית חדישים ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם וזו ללכם לקרונן לפני אלהיכם. איני ה' אלהיכם. במדבר י"י
6. והללוהו בתקע שופר גדולה נגבלי ובנור:
7. בדבר ה' שמים נעשו יפחות דף מן מצבותי: וברוח פיו כל צבאות: תהליה ל' ג

הגהות הב"ח

- (א) ג' מילא דני אומר אני ה' אלהיכם ויבתיב ויבתיב: (ב) שם והואמר רבי תימאל (ג) כל הנהא אומר רב מימות עזרא: (ד) ר"ש ד"ה לא יפחות דף מן מצבותי: (ה) אחד ואחד איצ' שבע נמי:

גליון הש"ס

מתני' סדר ברכות עין סנהדרין דף מ"ג פ"ג ספי"ד ד"ה חף:

מוסף תוספות

- א. וגם נאמר ברח הקודש יש בהם דברי קדושה כיכ כמו נביאים. מוס' תעס. ב. ואפי' דתיק סתם ממניין פליג עליה. ומנין.

(א) פ"י ע"ה ח' ו' ע"ש.

